

ת"פ 25581/12/17 - מדינת ישראל נגד חמודי בדיר, י.א.ע יזמות, א. לופט

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 25581-12-17 מדינת ישראל נ' בדיר

בפני כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. חמודי בדיר 2. י.א.ע יזמות 3. א. לופט

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עוה"ד ענבר אפרת ויינשטיין וטל שובל

ב"כ הנאשמים: עו"ד יואב ציוני

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בת"פ 25581-12-17 (להלן: "התיק העיקרי") בעבירות הבאות:

אישום ראשון -

א. מי שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס בנסיבות מחמירות, 20 עבירות לפי סעיף 117(ב1) בחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ"), ביחד עם סעיף 117(ב2) (2) ו-(3) בחוק מע"מ.

אישום שני

א. העושה פעולה ברכוש או המוסר מידע כוזב למטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיף 7 או 8 א' או כדי שלא לדווח לפי סעיף 9, או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון - 38 עבירות לפי סעיף 3 (ב) בחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון").

ב. סיוע לביצוע פעולה ברכוש, שהוא רכוש אסור, במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו - 38 עבירות לפי סעיף 3 (א) בחוק איסור הלבנת הון, יחד עם סעיף 31 בחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. הנאשם צירף תיק נוסף, ת"פ 9420-12-16, מבית משפט השלום בירושלים (להלן: "התיק המצורף"), שבו הורשע הנאשם, ביחד עם שתי נאשמות נוספות, חב' א. לופט, וחברת י.א.ע. יזמות, בעבירות הבאות:

אישום ראשון:

עמוד 1

א. **הוצאת חשבוניות מס בלי שהיה זכאי לעשות כן**, 50 עבירות לפי סעיף 117(א)(5) בחוק מע"מ (לנאשם ולחברת י.א.ע. יזמות).

ב. **פעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 117(ב)(1) בחוק מע"מ, יחד עם סעיף 117(ב)(3) בחוק מע"מ (לנאשם בלבד).

אישום שני:

א. **ניכה מס תשומות בלי שיש לו לגבי מסמך כאמור בסעיף 38 בחוק מע"מ, במטרה להתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) בחוק מע"מ, יחד עם סעיף 117(ב)(3) בחוק (לנאשם ולחברת י.א.ע. יזמות).

אישום שלישי:

א. **ניכה מס תשומות בלי שיש לו לגבי מסמך כאמור בסעיף 38 בחוק מע"מ, במטרה להתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות**, עבירה לפי סעיף 117(ב)(5) בחוק מע"מ, יחד עם סעיף 117(ב)(3) בחוק (לנאשם ולחברת א. לופט).

אישום רביעי:

א. **לא ניהל פנקסי חשבוניות או רשומות אחרות שהיה עליו לנהל לפי החוק וההוראות**, עבירה לפי סעיף 117(א)(7) בחוק מע"מ (לנאשם ולחברת י.א.ע. יזמות).

3. **על-פי המתואר בעובדות כתב האישום בתיק העיקרי** באישום הראשון, חברת ב.ג. שחר אבטחה בע"מ הינה חברה פרטית אשר רשומה כעוסק מורשה לעניין חוק מע"מ. ב.ג. שחר הוקמה בשנת 2008 על ידי שחר גיל, שהיה מנהלה הרשום ובעל המניות עד אפריל 2015. במהלך מרץ 2015 רכש איציק ואזנה (להלן: "**ואזנה**") את ב.ג. שחר משחר גיל תמורת תשלום חובותיה למס הכנסה, אך מי שנרשם כבעליה של ב.ג. שחר הינו הנאשם, בהנחייתו של ואזנה. מאותו מועד ועד יולי 2015 השתמש ואזנה בחברת ב.ג. שחר והפעילה לצורך קידום תוכניתו העבריינית והשאת רווחיו, כל זאת בסיועו של הנאשם.

הנאשם סייע לואזנה להשתמש בב.ג. שחר, תוך הוצאת חשבוניות מס פיקטיביות על שמה לחברת בטר קלין אחזקות מבנים (להלן: "**חברת בטר קלין**") ולחברת מוקד אריק. ש (2012) (להלן: "**חברת מוקד אריק**"), שגם הן היו בשליטתו של ואזנה, במטרה להקטין את חבותן במע"מ ובמס הכנסה ובמטרה לשמור על ספריהן מאוזנים.

במהלך פעילותו של ואזנה ובאמצעות הנאשם, הוציאה ב.ג. שחר **20** מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס מבלי שעשו או התחייבו לעשות עסקאות לגביהן הוצאו המסמכים לחברת בטר קלין ולחברת מוקד אריק **בסך כולל של 67,468,428 ₪, כאשר סכום המע"מ הנובע מהן הינו 10,291,794 ₪** (להלן: "**החשבוניות הפיקטיביות**").

4. על פי המתואר באישום השני, כנגד הוצאת חשבוניות המס הפיקטיביות, כאמור באישום הראשון, נרשמו 38 המחאות ע"ש חברת בטר קלין ומוקד אריק לטובת ב.ג. שחר בסך **16,894,248 ₪** (להלן: "**ההמחאות**"). סך של **27,186,042 ₪** המורכב מההמחאות וסכומי המע"מ, הינו רכוש אסור כאמור בחוק הלבנת הון.

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, במטרה להסוות ולהסתיר את מקורו של הרכוש האסור, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו ואת הפעולות שבוצעו בו, ביצע איציק ואזנה בעצמו ובאמצעות אחרים, ובכללם הנאשם, פעולות ברכוש האסור. במטרה להסתיר את מעורבותו של ואזנה ברכוש האסור, פעל הנאשם יחד עם ואזנה ואחרים אצל נותן שירותי מטבע בשם ג'וסטו בכרססת על שם ב.ג. שחר. במטרה לגרום לדיווח בלתי נכון, ניכה הנאשם בעצמו או באמצעות אחרים, 38 המחאות שנרשמו כתשלום עבור חשבוניות המס הפיקטיביות, כמפורט להלן: 32 המחאות שיצאו ממוקד אריק ל.ב.ג. שחר בסך של 14,782,248 ₪, ההמחאות נוכו ע"י הנאשם בעצמו או באמצעות אחרים אצל נותן שירותי המטבע ג'וסטו. 6 המחאות שיצאו מבטר קליין שחר בסך של 2,112,000 ₪ נוכו על ידי הנאשם בעצמו או באמצעות אחרים אצל נותן שירותי המטבע ג'וסטו. את הכספים שהתקבלו מניכוי ההמחאות העביר הנאשם בעצמו או באמצעות אחרים לידיו של ואזנה או מי מטעמו. הנאשם יחד עם אחרים יצרו מצג כוזב לפיו מבקש הפעולות והבעלים של הכרססת אינו איציק ואזנה. **בעשותו כאמור ביצע הנאשם יחד עם ואזנה ואחרים פעולות ברכוש אסור בסך כולל של 16,894,248 ₪**, והוצג כמבקש פעולות ניכוי ההמחאות אצל נותן שירות המטבע ג'וסטו, במטרה לגרום לדיווח בלתי נכון ובמטרה לסייע לואזנה להסוות ולהסתיר את זהות בעלי הזכויות ברכוש האסור **בסך כולל של 16,894,248 ₪**.

5. **על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן בשלישית בתיק המצורף, חברת י.א.ע.** יזמות והעוסק המורשה א. לופט נרשמו כעוסק מורשה, והנאשם שימש כמנהלן הרשום וכמנהל הפעיל. בתקופה החל מ- 1/13 ועד 2/14 הוציא הנאשם, עם י.א.ע. יזמות, 50 חשבוניות מס אשר המס הכלול בהן הוא **4,217,823 ₪** לחברת א.ע.ע.ב. שמירה וניקיון בע"מ, וזאת ללא שביצעו או התחייבו לבצע את האמור בחשבוניות, **במטרה לסייע למקבלן להתחמק מתשלום מס ערך מוסף** (להלן: "**החשבוניות הפיקטיביות**"). כדי להקטין את המס לתשלום הנובע מהחשבוניות הפיקטיביות, ניכוי הנאשמים, בדוחות התקופתיים לשלטונות מע"מ בשנים 2013-2014 מס תשומות המתבסס על חשבוניות מס פיקטיביות, אשר המס הכלול בהן הוא **3,027,636 ₪**. כמו-כן, כדי להקטין את המס לתשלום, הנובע מהחשבוניות הפיקטיביות, החברה, באמצעות הנאשם, ניכתה בדוחות התקופתיים לשנת 2014 מס תשומות המתבסס על חשבוניות פיקטיביות בסך של **1,307,312 ₪**. שקים שהוציא הנאשם לפקודת החשבון שהחשבוניות על שמו, ונוכו בדוחות התקופתיים של החברות, פרע הנאשם או אנשים מטעמו. י.א.ע. יזמות, באמצעות הנאשם, לא ניהלה פנקסי חשבוניות או רשומות אחרות שהיה עליה לנהל.

6. הצדדים הגיעו **להסדר טיעון** שבמסגרתו הוסכם כי הנאשם יודה בכתבי האישום המתוקנים בתיק המקורי ובתיק המצורף. המאשימה הצהירה שלא יוגש כתב אישום בעבירות מס הכנסה וביטוח לאומי בתיקים בהם הודה הנאשם. **המאשימה תטען לעונש של 46 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס, וההגנה תטען באופן חופשי.**

טיעוני הצדדים

7. לטענת ב"כ המאשימה, עוה"ד ענבר אפרת ויינשטיין וטל שובל - עזר, הנאשם הורשע בשני כתבי אישום חמורים, כאשר כל כתב אישום מהווה אירוע נפרד.

באירוע המתואר בכתב האישום בתיק העיקרי, במהלך חודש מרץ 2015 נרשם הנאשם כבעליה של חברת ב.ג. שחר בהנחייתו של ואזנה. מאותו מועד ועד ספטמבר 2015 השתמש ואזנה בחברת ב.ג. שחר והפעילה לצורך

קידום תכניתו העבריינית והשאת רווחיו כל זאת בסיועו של הנאשם. הנאשם סייע לואזנה להשתמש בב.ג. שחר תוך הוצאת חשבוניות מס פיקטיביות על שמה לחברות אחרות שגם הן בשליטתו של ואזנה, כל זאת במטרה להקטין את חבותן במע"מ ובמס הכנסה. במהלך פעילותו של וזנה ובאמצעות הנאשם, הוציאה ב.ג. שחר 20 חשבוניות מס פיקטיביות בסך של **67,468,428 ₪**, כאשר סכום המע"מ הנובע מהן הוא **10,291,794 ₪**. בעשותו כן פעל הנאשם במטרה להביא לכך שואזנה ואחרים ישתמטו מתשלום מס בנסיבות מחמירות.

הנאשם סייע לואזנה להסוות את עובדת היותו של ואזנה שולט בחברת ב.ג. שחר. הוצאת חשבוניות מס פיקטיביות בנסיבות מחמירות הינה עבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון. כנגד הוצאת חשבוניות המס הפיקטיביות, נרשמו 38 המחאות על שם החברות האחרות שגם הן בשליטתו של ואזנה בסך **16,894,248 ₪**. סך ההמחאות וסכומי המע"מ כ- **27,186,042 ₪** הינו רכוש שמקורו בביצוען או אשר שימש או אפשר את ביצוען או שנעברו בו עבירות המקור, ועל כן הינו רכוש אסור כאמור בחוק איסור הלבנת הון. בתקופה הרלוונטית, במטרה להסוות ולהסתיר את מקור הרכוש האסור, את זהות בעלי הזכויות בו ועוד, ביצע ואזנה בעצמו ובאמצעות אחרים, ובכללם הנאשם, פעולות ברכוש האסור. הנאשם פעל יחד עם ואזנה ואחרים אצל נותן שירותי מטבע בשם ג'וסטו בכרסות על שם חברת ב.ג. שחר. הנאשם ניכה באמצעותו או באמצעות אחרים 38 המחאות שנרשמו כתשלום עבור חשבוניות המס הפיקטיביות. את הכספים שהתקבלו מניכוי ההמחאות אצל נותן שירותי המטבע, העביר הנאשם לידי ואזנה או מי מטעמו. הנאשם, יחד עם אחרים, יצר מצג כוזב לפיו מבקש הפעולות והבעלים של הכרסות אינו ואזנה. בעשותו כן **ביצע הנאשם, יחד עם ואזנה ואחרים, פעולות ברכוש אסור בסך כולל של 16,894,248 ₪** במטרה לסייע לואזנה להסוות ולהסתיר את זהות בעלי הזכויות ברכוש האסור בסכום האמור.

באירוע המתואר בכתב האישום בתיק המצורף, בוצעו באמצעות עוסקים מורשים, כאשר הנאשם שימש כמנהלן הרשום והפעיל ברשם החברות. בתקופה שבין ינואר 13 ועד פברואר 14, הוציא הנאשם במסגרת עוסק מורשה א.לופט 50 חשבוניות מס פיקטיביות בסכום מע"מ של **4,217,823 ₪**. כמו כן הנאשם, באמצעות עוסק מורשה א.לופט ניכה מס תשומות בשנים 2013-2014 בסכום מע"מ של **3,027,636 ₪**. עוסק מורשה י.א.ע יזמות ניכתה באמצעות הנאשם בדוחותיה התקופתיים למע"מ בשנים 2013-2014 מס תשומות המתבסס על חשבוניות מס פיקטיביות בסך **1,307,312 ₪**. סה"כ מדובר בניכוי מס תשומות בסך של **4,334,948 ₪**.

לטענת המאשימה הערך החברתי המוגן בעבירות מס והלבנת הון הוא ערך השוויון בנטל המס, המהווה אבן יסוד במערכת אכיפת חוק תקינה. מדובר בעבירות קלות לביצוע וקשות לחשיפה שמסכות נזק לאוצר המדינה ולהגדלת הנטל על יתר אזרחי המדינה. מכאן חומרתן והצורך להרתיע מפני ביצוען. עבירות הלבנת ההון תכליתן זהה. הערכים המוגנים בחוק איסור הלבנת הון הם מניעת היכולת להטמיע כספים שמקורם בעבירות מקור. מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה משמעותית לנוכח הסכומים המשמעותיים של עבירות המס והלבנת ההון. מדיניות הענישה הנהוגה מצביעה על מגמה של החמרה בענישה בעבירות מס והלבנת הון בהסתמך על הנזק הרב הכרוך בהן.

לטענת המאשימה מדובר במעשים שקדם להם תכנון מוקדם. בתיק העיקרי בעבירות לפי חוק מע"מ פעל הנאשם כמבצע עיקרי, וכך גם ביחס לעבירה לפי סעיף 3 (ב) בתיק המצורף פעל הנאשם כמבצע עיקרי. בעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון פעל כמסייע להסתרת הרכוש האסור. הנזק שנגרם בתיק העיקרי הינו הוצאת חשבוניות פיקטיביות שהמס הכלול בהן **10.2 מיליון ₪**, ועבירות של הלבנת הון בסכום של **16.8 מיליון ₪**. בתיק המצורף הנזק הוא הוצאת חשבוניות מס פיקטיביות במטרה לסייע למקזז להתחמק ממס וקיצוז חשבוניות פיקטיביות בסך **8.5 מיליון ₪**. העבירות בוצעו למען בצע כסף. המאשימה עתרה למתחם בתיק

העיקרי שיעמוד על **40 עד 58 חודשי מאסר**, ובתיק המצורף למתחם של **30 עד 42 חודשי מאסר**, לצד קנס שינוע בין 5% עד 15% מסכום המע"מ. מבחינת הנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה יש לקחת בחשבון לקולא את הודאת הנאשם ולקיחת האחריות, כמו גם חסכון בזמן שיפוטי יקר. לנאשם עבר פלילי הכולל מאסר בפועל משנת 2012, אך לא בעבירות מס. הנאשם לא הסיר את המחדל, והדבר מהווה נסיבת לחומרה. בעבירות מס יש להטיל אף קנס כספי מכביד. בסיכומי של דבר עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש ברף העליון של הסדר הטיעון, קרי: **46 חודשי מאסר בפועל**, וזאת לאור שני מתחמי הענישה, ההיקף הרב של הפעולות ברכוש של עבירת הלבנת ההון, ומנגד העובדה שההסתרה לא הייתה ביחס לרכוש של הנאשם, ותפקידו כמסייע לענין סעיף 3(א) (אך לא לענין סעיף 3(ב)), וכן את הודיית הנאשם והחשיבות הציבורית של הסדר הטיעון. זאת לצד מאסר על תנאי וקנס בשיעור 5% עד 15% מסכום המע"מ בשני האירועים.

8. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד יואב ציוני, מדובר בבחור צעיר בן 26, בן למשפחה בעלת רקע סוציו-אקונומי נמוך, גדל עם שישה אחים. בתיק העיקרי הנאשם היה איש קש. גם בתיק המצורף העבירות בוצעו עם אחרים. ההליך בעניינו של ואזנה טרם הסתיים. אמו של הנאשם עובדת בניקיון, אביו עובד בדפוס, כאשר המשפחה "חיה מהיד לפה". הנאשם ביצע את העבירות כדי לסייע למשפחה. הנאשם הרוויח רק סכומים קטנים מתוך אלה הרשומים בכתב האישום. עיקר הרווח לא הגיע לכיסו, והנאשם לא התעשר מביצוע העבירות. הנאשם עבד מגיל צעיר במכונאות, ובכך הוא עובד עד היום. הנאשם נמצא בתהליך של שינוי אישי מאוד משמעותי, וכיום עובד ומקבל תלושי שכר (נ/2). העבירה התחילו בשנת 2013, כאשר הנאשם היה בן 21, בעת שהנאשם טרם היה בשל ואישיותו טרם התעצבה. היום הנאשם מפנים ולוקח אחריות מלאה על מעשיו. הנאשם מבקש לצאת מהכלא כאדם חדש, להינשא ולהקים משפחה. לא חילטו אצל הנאשם דבר משום שלא מצאו אצלו כלום, במובחן מואזנה. בתיק העיקרי הנאשם מואשם כמסייע בלבד. היו בעסק לקוחות אמיתיים שביצעו עבודות וקיבלו כסף. גם בהיבט של הלבנת הון וגם בהיבט של חשבוניות פיקטיביות, החברה היא זו שיוצרת את המס שצריך לשלם, והיא מקזזת ביד אחת חשבוניות של שתי החברות. הנאשם היה בגדר מי שסייע למסייע, מעין "יד שנייה", כך שמדובר באלמנט מקל. עונשו של הנאשם חייב להיות קל יותר מעונשם של העבריינים העיקריים.

בתוך טווח העונש שבהסדר הטיעון אין מקום לפנות למתחמים או לפסיקה, משום שהדבר יוביל להחמרת הענישה לכיוון הרף העליון של טווח ההסדר. כאשר הצדדים מסכימים על טווח ענישה בהסדר טיעון, על בית המשפט להיזהר "מלהימשך" לחלק העליון של הטווח בשל פסיקה כזו או אחרת.

לנאשם רצון עז להשתקם, מדובר בבחור צעיר, תפקידו במעשים היה פאסיבי לעומת מעורבים אחרים. במקרים אחרים נאשמים אף נדונו לעבודות שירות. הואיל והנאשם הודה, ולקח אחריות, **יש להסתפק בעונש מאסר של שנה וחצי בלבד**. לגבי הקנס, ראוי להימנע מכך, משום שכל קנס יומר למאסר בשל מצבו הכלכלי. לנאשם אין בית, אין רכב, ואף אין לו רישיון נהיגה, אין לו כספים בחשבונות בנק. לחובתו הרשעה אחת מגיל 19, שאינה בעבירות מס. שני כתבי האישום מלמדים על אותו דפוס פעולה, כאשר הנאשם היה "איש קש" של ואזנה. מדובר בתקופה שנמשכה בכתב האישום בתיק העיקרי ארבעה חודשים, ובתיק המצורף שנה ותשעה חודשים.

9. הנאשם עצמו הביע חרטה על מעשיו, והבטיח שלא יחזור עליהם.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

10. כל אחד מכתבי האישום מתאר אירוע אחד נפרד, ומכאן **שיש לקבוע בגין כל כתב אישום מתחם עונש הולם אחד ונפרד**.

11. במקרה דנן, **הערכים החברתיים אשר נפגעו בעבירות המס** הינם הגנה על קופת המדינה, ערך השוויון בנשיאת נטל המס, והסולידריות החברתית. עבירות המס פוגעות באופן ישיר בקופת המדינה, כך שהכנסות המדינה כתוצאה מגביית מיסים קטנות, ועקב כך סך כל השירותים שהמדינה יכולה להעניק לכל תושב קטן, ונטל המס אשר מוטל על הציבור אשר משלם את מסיו כחוק גדל. בכך נפגע ערך השוויון בנשיאת נטל המס, ובעקיפין אף נפגעת הסולידריות החברתית ותודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לצורך לשאת בעול נטל המס הנדרש לסיפוק צרכי החברה. עבירות המס אשר מבוצעות באמצעות חשבוניות פיקטיביות הינן מהחמורות שבעבירות המס, ולא אחת הוגדרו בפסיקה כ"אבי אבות הטומאה". בעבירות מסוג זה יש להעניק את הבכורה לשיקול ההלימה, תוך שמירה על יחס הולם בין היקף סכום השמטת המס שביצע הנאשם, לבין העונש שיוטל עליו. ככלל, בעבירות מסוג זה השיקולים האינדיבידואליים הנוגעים לנאשם נסוגים מפני השיקולים הנוגעים לאינטרס הציבורי.

כך גם נקבע ברע"פ 2638/13 **עובדיה נ' מדינת ישראל** (28.4.13):

"כבר נפסק, לא אחת, כי יש להתייחס לעבריינות המס בחומרת יתרה, הן לנוכח פגיעתה הישירה בכיס הציבורי, והן לנוכח פגיעתה העקיפה בכיסו של כל אזרח ואזרח... על יסוד גישה זו, הותוותה בפסיקה מדיניות ענישה, אשר לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס, תוך מתן עדיפות לשיקולי ההרתעה והגמול, ולבכרם על פני נסיבותיו האישיות של העברייני".

וכן ברע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (20.2.13):

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעת הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס... לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם".

12. **הערכים החברתיים שנפגעו בעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון** הם, מניעת היכולת להטמיע כספים שמקורם בעבירות מקור, תך שימוש במערכת הבנקאית ובנותני שירותי מטבע, כדי להסתיר את הכספים ולהסוות את זהות בעליהם, ומניעת הכדאיות בעבריינות המניבה הון רב. כך גם חשיפת זהותם של מבצעי עבירת המקור, מחוללי הפשיעה הכלכלית לסוגיהם.

13. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן הינה ברף משמעותי נוכח היקף העבירות. בכתב האישום בתיק העיקרי המס הנובע מהוצאת **חשבוניות פיקטיביות** במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק מתשלום מס הינו בסכום של כ- **10.2 מיליון ₪**, וסכום עבירות **הלבנת ההון** הינו בסך של כ- **16.9 מיליון ₪**. בתיק המצורף **סכום המע"מ** הנובע מהוצאת החשבוניות הפיקטיביות הינו בסכום של כ- **4.2 מיליון ₪**, ו**סכום המע"מ הנובע מניכוי מס התשומות הינו כ- 4.3 מיליון ₪**.

14. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

- א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה**; מדובר במעשים שבוצעו תוך תכנון מוקדם, תחכום, ונמשכו על פני תקופה.
- ב. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע**.

העבירה; בכל הנוגע לתיק העיקרי, ניכר כי חלקו של הנאשם אינו המרכזי, אלא הנאשם פעל כפי שפעל בהנחייתו של ואזנה, ועבורו. בעבירה לפי סעיף 3(א) חוק איסור הלבנת הון הורשע הנאשם בסיוע לביצוע העבירה (אם כי בעבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק הלבנת הון הורשע בביצוע עיקרי), ובעבירה לפי חוק מע"מ הורשע הנאשם בכך שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס. כלומר, הן לפי העבירות והן לפי העובדות, מעמדו של הנאשם אינו מרכזי, וניכר כי הוא פעל כדי לסייע לאחר. מובן כי עיקר הרווח שנוצר עקב ביצוע העבירות לא הגיע לכיסו של הנאשם.

בתיק המצורף, מחד גיסא, הנאשם הוא זה שפתח את החברות, וביצע במסגרתן את העבירות. הנאשם הורשע בעבירות של הוצאת חשבוניות מס פיקטיביות (אישום ראשון), ניכר מס תשומות מבלי שיש לו לגביו מסמך (אישומים שני ושלישי) ואי ניהול פנקסי חשבונות (אישום רביעי), כאשר מדובר בעבירות שבהן הנאשם הינו הדומיננטי. מאידך גיסא, באישום הראשון הורשע הנאשם אף בכך שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס. כאשר על פי עובדות כתב האישום הנאשם פעל במטרה להביא לכך שחברת "א.ע.ע.ב. שמירה ניקיון ואחזקה בע"מ" שקיבלה ממנו את חשבוניות המס, תתחמק משתלום המס שהיא חייבת בו. כלומר, אף בתיק זה, העבירה בוצעה במטרה לסייע לאחר, למקבל החשבוניות, להתחמק מתשלום המס, ומכאן שבהתבוננות רחבה, חלקו של הנאשם אינו הדומיננטי. גם העובדה שרשויות המדינה לא חילטו מהנאשם דבר, תומכת במסקנה שהנאשם לא גרף את רווחי העבירה לכיסו.

כאמור לעיל, העובדה שהנאשם לא היה דומיננטי בביצוע העבירות, וחלקו בביצוען אינו המרכזי, נזקפת כנסיבה לקולא. עם זאת, אין בכך כדי להוביל להקלה מרחיקת לכת בעניינו. יפים לעניין זה דברי כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 4791/08 **כהן נ' מדינת ישראל** (9.2.09):

"...אף אם נקבל את טענת המבקש כי היה רק "איש קש" עבור אותו רבי אשר בפועל ניהל את החברה, אין זה ברור כלל וכלל כי יש בכך כדי להפחית מחומרת מעשיו. אדם המאפשר במודע כי יעשה בו שימוש כ"איש קש", היינו עומד בחזית העבירה על מנת שאליו תופנה האצבע המאשימה, מה לו כי ילן על ש"תוכניתו" התגשמה?"

ג. **הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה;** הנזק הפוטנציאלי הנובע מעבירות מס ומעבירות של הלבנת הון הוא רב כאשר הציבור בכללותו נפגע בצורה משמעותית כתוצאה מהעלמות המס.

ד. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה;** בתיק העיקרי עסקינו בהוצאת חשבוניות מס פיקטיביות שהמס הכלול בהן הינו בהיקף של 10.2 מיליון ₪, ובנוסף עבירות של הלבנת הון בסכום של 16.8 מיליון ₪.

בתיק המצורף עסקינו בהוצאת חשבוניות פיקטיביות בהיקף של כ- 4.2 מיליון ₪ וקיזוז חשבוניות מס פיקטיביות בסכום של כ- 4.3 מיליון ₪.

ה. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה;** הנאשם ביצע את העבירה עבור בצע כסף, ובשל מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו ובמטרה לסייע לה.

15. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים **לעבירות המס והלבנת ההון בתיק**

העיקרי הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

- א. ברע"פ 4261/13 **נימני נ' מדינת ישראל** (18.6.13), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בשלושה תיקים שבמסגרתם יוחסו לו קבלת חשבוניות מס פיקטיביות בסך כולל של 71 מיליון ש"ח, ברישומן ובניכויין בדיווחיו למע"מ. העבירות בוצעו במשך כשש שנים ברציפות, שבמהלכן קיזז הנאשם שלא כדין כ-11 מיליון ש"ח. בנוסף, הורשע בשיבוש מהלכי משפט. בית משפט קמא קבע מתחם בין ארבע לשש שנות מאסר בפועל. הנאשם **נידון ל-4.5 שנות מאסר בפועל, וקנס של 500,000 ₪**.
- ב. בע"פ 8109/15 **אביטן נ' מדינת ישראל** (9.6.16), התקבל בחלקו ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירות לפי חוק מע"מ, פקודת מס הכנסה וחוק איסור הלבנת הון. הנאשם ניכה מס תשומות בגין חשבוניות פיקטיביות שסכום המס הגלום בהן בהיקף של כ-6 מיליון ₪. כמו כן ביצע הנאשם עבירות של הלבנת הון בהיקף של 32 מיליון ₪, לצד עבירות לפי פקודת מס הכנסה. המאשימה הגבילה את עצמה לעונש של 40 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם שנע בין 24 עד 50 חודשים**, לצד קנס בסך 50,000 ₪ עד 400,000 ₪. הנאשם **נדון ל-36 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט העליון הקל בעונש הקנס לסך של 10,000 ₪**.
- ג. ברע"פ 3182/16 **ליטן נ' מדינת ישראל** (23.5.16), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בשני כתבי אישום. בכתב האישום האחד הורשע בהוצאת 80 חשבוניות פיקטיביות שסך המע"מ מהם היו 909,069 ₪. ואילו בכתב האישום השני הורשע בהוצאת 68 חשבוניות פיקטיביות שסך המע"מ הנובע מהם הוא כ-157 מיליון ₪. בית המשפט דחה את הטענה כי מדובר בנאשם שהינו "בובה על חוט" וכן התייחס למצבו הנפשי המורכב וכן להליך השיקומי שהחל. הנאשם **נידון ל-30 חודשי מאסר בפועל וכן קנס בגובה 150,000 ₪**.
- ד. בת"פ (ב"ש) 19755-07-12 **מדינת ישראל נ' אוסקר** (31.5.16), הורשע הנאשם בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, סיוע לביצוע עבירת הלבנת הון, סיוע לאחר להתחמק מתשלום מס ערך מוסף, בנסיבות מחמירות, השתמש במרמה ובתחבולה או הרשה לאחר להשתמש בהם במטרה להתחמק מתשלום מס, בנסיבות מחמירות. הנאשם קשר עם אחרים קשר לשם הוצאת חשבוניות כוזבות במטרה להתחמק מתשלום מס ערך מוסף ובכך לאפשר לאחר להתחמק מתשלום מס. כמו כן, פעל במטרה לסייע לאחר להתחמק מתשלום מס ערך מוסף בסכום של כ-101 מיליון ₪ וזאת באמצעות העמדת חברה בבעלותו כ"פלטרמה" לביצוע העבירות. בית המשפט **קבע מתחם הענישה בין 5 ל-10 שנות מאסר** זאת לצד קנס כספי שסכומו נע **בין 200,000 ₪ ל-2,000,000 ש"ח**. הנאשם **נידון ל-6 שנות מאסר ו-400,000 ₪ קנס**.
- ה. בת"פ (מח' מרכז) 27597-06-11 **מדינת ישראל נ' גאון** (15.2.15), הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות על חוק איסור הלבנת הון בסכומים של כ-15 מיליון ₪, לצד עבירות של הוצאה וקיזוז חשבוניות פיקטיביות כאשר המס הגלום בהן הוא של כ-13 מיליון ₪, ועבירות על פקודת מס הכנסה. הנאשם **נדון ל-48 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 440,000 ₪ וחילוט בסכום של 12 מיליון ₪**.
- ו. בת"פ (מח' ת"א) 40093/04 **מדינת ישראל נ' אוזזים איתן** (24.4.06) הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של הלבנת הון בסכומים של כ-5.2 מיליון ₪, והוצאת חשבוניות

פיקטיביות כאשר סכום המע"מ הינו של 2.5 מיליון ₪. הנאשם **נדון ל- 48 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 200,000 ₪ וחילוט.**

16. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים **לעבירות המס בתיק במצורף** הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. ברע"פ 5070/17 **אבו חמיד נ' מדינת ישראל** (4.7.17) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בקיזוז חשבוניות פיקטיביות שסכום המס הכלול בהן הוא 2.5 מיליון ₪. נאשם ללא עבר פלילי. בית משפט השלום קבע מתחם שבין שנה וחצי לבין ארבע שנות מאסר. **נדון ל- 27 חודשי מאסר בפועל וקנס של 200,000 ₪.**

ב. בעפ"ג (מח' מרכז לוד) 39990-02-15 **מודן נ' מדינת ישראל**, התקבל ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם אשר קיזז חשבוניות מס פיקטיביות, כאשר סכום המס הכלול בהן הוא 1.4 מיליון ₪. נקבע מתחם שבין 12 ל- 36 חודשי מאסר בפועל. נאשם שלחובתו הרשעה קודמת בעבירות מע"מ. עונשו הועמד על **30 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 100,000 ₪.**

ג. ברע"פ 1717/14 **ליזרוביץ' נ' מדינת ישראל** (30.3.14) נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בהוצאת 291 חשבוניות פיקטיביות כאשר סכום המס שהיה גלום בחשבוניות עמד על כ- 4.5 מיליון ₪. בית משפט השלום גזר על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל. בית-המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, והנאשם נדון ל- **30 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 40,000 ₪.**

ד. בעפ"ג (מח' י-ם) 40393-11-12 **ג'ברין נ' מדינת ישראל** (30.3.13) התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בהוצאה וקיזוז חשבוניות פיקטיביות, כאשר סכום המס היה 2.7 מיליון ₪. נאשם ללא עבר פלילי. **נדון ל- 30 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 200,000 ₪.**

ה. בעפ"ג (מח' י-ם) 21791-08-17 **מואמנה נ' מדינת ישראל** (21.3.18) נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בקיזוז חשבוניות מס פיקטיביות שהמס הכלול בהן 3.5 מיליון ₪. לחובת הנאשם עבר פלילי מכביד וריצה עונשי מאסר משמעותיים. **נדון ל- 3 שנות מאסר בפועל וקנס בסך 40,000 ₪.**

ו. ע"פ (מח' חי') 54708-12-12 **מט נ' מדינת ישראל** (9.5.13), התקבל ערעור על גזר הדין של נאשם אשר הורשע בעבירות של מסירת ידיעה כוזבת, ניכוי מס תשומות ללא מסמך, ניהול פנקסי חשבונות כוזבים. באישום הראשון הוציא הנאשם חשבוניות פיקטיביות בסכום של כ- 15 מיליון ₪ כאשר סכום המס בגין הסתכם בכ- 2.5 מיליון. באישומים האחרים מסר הנאשם דיווחים כוזבים למע"מ. בית המשפט התחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם שהיה קצין בצה"ל בעברו ואף נפגע וקיבל בגין מעשיו עיטור מופת, בשיהוי מאז בוצעו העבירות ולעובדה כי לא הוזרז על ידי הרשויות אשר היו מודעות למעשיו. נוכח זאת, העמיד בית המשפט המחוזי את עונשו של הנאשם על **6 חודשי מאסר בעבודות שירות (חלף 15 חודשי מאסר בפועל) והותיר את הקנס בסך 10,000 ₪.**

17. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** בתיק העיקרי הינו 32 עד 54 חודשי מאסר בפועל, ובתיק המצורף 24 עד 42 חודשי מאסר בפועל. אציין כי סבורני

שהרף העליון של המתחם בתיק המצורף צריך להיות גבוה יותר, ואולם לאור עתירת המאשימה, לא אחרוג מכך.

בכל הנוגע למתחם עונש הקנס ההולם, ככלל, סבורני כי מתחם עונש הקנס ההולם בגין ביצוע עיקרי של עבירה צריך להיות בין 5% לבין 15% מסכום המס שהושמט. כאשר עסקינן בעבירה שבה הנאשם פעל במטרה להביא לכך שאדם אחר ישתמט או יתחמק מתשלום מס, ומכאן שרווחי העבירה בעיקרם לא הגיעו לכיסו, סבורני כי יש לקבוע מתחם קנס בשיעור של מחצית מכך (2.5% עד 7.5%), וזאת בהיקש מדיני הסיוע לדבר עבירה. על אף האמור לעיל, תיקון 113 לחוק העונשין קובע כי בסעיף 40 ח' לחוק כדלקמן: "קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם כולל עונש קנס, יתחשב, נוסף על האמור בסעיף 40ג(א), במצבו הכלכלי של הנאשם, לצורך קביעת מתחם עונש הקנס ההולם". כלומר, במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם לעניין הקנס, יש להתחשב אף במצבו הכלכלי של הנאשם. לפיכך, בנסיבות המקרה דנן, ותוך התחשבות במצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, סבורני כי יש לקבוע מתחם קנס הולם, לכל אחד מכתבי האישום, בסך של 20,000 ₪ עד 100,000 ₪.

18. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשם

19. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו.** הנאשם בן כ-26, עובד כיום כמכונאי בעבודה מסודרת, וניכר כי כליאתו למשך תקופה ארוכה תפגע בו ובמשפחתו, ובמצבו הכלכלי הקשה ממילא.

ב. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב;** הנאשם שיתף פעולה, הגיע להסדר טיעון עם המאשימה בתיק העיקרי עוד טרם הגשת כתב האישום, והודה בבית המשפט כבר בישיבה הראשונה בתיק העיקרי. ניכר כי הנאשם נטל אחריות מלאה למעשיו.

ג. **מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה - אי הסרת המחדל -** הנאשם לא הסיר את המחדלים באף אחת מן החברות הרלוונטיות (י.א.ע. יזמות, א. לופט, ב.ג. השחר), אשר הנאשם ניהל בתקופות הרלוונטיות לשני כתבי האישום. כידוע, הסרת המחדל מהווה את תיקון תוצאות העבירה ופיצוי המדינה על הנזק שנגרם בשל מעשה עבירה. הסרת המחדל מעידה אף על חרטה כנה.

עם זאת, יודגש כי בתיק העיקרי עיקר מעשיו של הנאשם היו במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס, ובנסיבות אלה מובן הדבר שלא היה ביכולתו המעשית של הנאשם להביא להסרת המחדל.

ד. **נסיבות חיים קשות שהיתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה;** הנאשם גדל עם שישה אחים במשפחה קשת יום, מרקע סוציאקונומי נמוך. מצבה הכלכלי של המשפחה עמד ברקע לביצוע המעשים

ה. **עברו הפלילי של הנאשם או העדרו;** לחובתו של הנאשם הרשעה אחת בעבירות של החזקת

נשק, נהיגה פוחזת של רכב ועבירות נלוות, שבגינה נדון בשנת 2012 לעונש של שנת מאסר בפועל. אין לחובתו הרשעות קודמות בעבירות מסוג אלה הנדונות בתיק הנוכחי.

20. עוד יש לתת את הדעת לשיקול ההרתעה בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב לפסיקה הנרחבת אשר קובעת כי בעבירות מסוג זה יש לתת משקל משמעותי לשיקול ההרתעה.

היחס בין תיקון 113 להסדרי טיעון ויישומם במקרה דנן.

21. כאמור לעיל, הצדדים הגיעו להסדר טיעון שבו המאשימה הגבילה את עצמה לרף עליון של 46 חודשי מאסר בפועל, והוסכם כי ההגנה תטען באופן חופשי. היחס שבין הבניית הענישה לפי תיקון 113 לחוק העונשין, לבין סוגיית הסדרי הטיעון מעורר קשיים רבים. הדברים מקבלים משנה תוקף בהסדרים שאינם "סגורים", כגון: "הסדרי טווח" או הסדרי של "רף עליון" כמו המקרה הנוכחי.

22. בית המשפט העליון נדרש לסוגיה זו בע"פ 8109/15 **אביטן נ' מדינת ישראל** (9.6.16), במקרה שבו בעבירות דומות למקרה דנן, הצדדים הגיעו להסדר טיעון שלפיו המאשימה הגבילה את עצמה לעונש של 40 חודשי מאסר בפועל, בית המשפט המחוזי (כב' השופט ג' קרא) התייחס בגזר הדין למתווה שנקבע בתיקון 113, וגזר על הנאשם 36 חודשי מאסר בפועל. כב' השופט צ' זילברטל, קבע את הדברים הבאים:

"בפסיקת בית משפט זה אין לעת הזו הסכמה כללית באשר לאופן בו יש להתייחס לקביעת מתחם הענישה, אם בכלל, בגזירת עונשו של נאשם בהתקיים ענישה מוסכמת או טווח ענישה מוסכם במסגרת הסדר טיעון. תיקון 113 לחוק העונשין... אינו כולל הוראה מפורשת באשר לקביעת מתחם הענישה במקרים של הרשעה וגזירת עונש במסגרת הסדר טיעון. השיקולים העומדים בבסיסם של הסדרי טיעון, ובין היתר אלה שנוגעים לקושי ראייתי בתיק או לקשיים הכרוכים בניהול המשפט בעניינו של הנאשם, אינם זהים לאלה שנכללו בתיקון 113. לכן, יש הגורסים כי אין זה ראוי להחיל את השיקולים הקבועים בתיקון 113 במקרים של הסדרי טיעון (ראו: יניב ואקי ויורם רבין "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא" הפרקליט נב 413, 467-468 (תשע"ג)).

מנגד, יש שסבורים כי הסדרי טיעון אינם מתקיימים בחלל ריק, ובעת בחינת סבירות הסדר הטיעון, נדרש בית המשפט לבדיקה באשר למידה בה העונש המוסכם משקף כראוי את מדיניות הענישה הנוהגת (השיקולים שנקבעו בתיקון 113) יחד עם השיקולים לגיבוש הסדר הטיעון... כאמור, נראה שטרם נקבעה הלכה מחייבת בנדון.

מכאן, שכאשר הציב בית משפט קמא את מתחם הענישה במקרה זה, לא ניתן לקבוע שנפלה שגגה תחת ידו. ראשית, הוא פעל על-פי אחת הדעות שהובעה בפסיקתו של בית משפט זה. שנית, במקרה דנא לא הוצע לבית המשפט "טווח ענישה" מוסכם במסגרת הסדר הטיעון, שכלל, בהקשר זה, התחייבות מצד המשיבה שלא לטעון לעונש מאסר העולה על ארבעים חודש. גם לא הוצע לבית המשפט עונש מוסכם. בסיטואציה מעין זו, לא ראוי לדבר על "טווח ענישה" מוסכם שבין אפס לבין ארבעים חודשי מאסר, ומבלי לקבוע מסמרות, נראה שבחינת השאלה מהו מיקומו של העונש המירבי הנטען על-ידי המשיבה ביחס ל"מתחם הענישה", אינה בגדר מהלך בלתי אפשרי.

23. באופן דומה בע"פ 2524/15 **שפרנוביץ נ' מדינת ישראל** (8.9.16) שם, במקרה שבו הוצג

הסדר טיעון עם רף עליון של 9.5 שנים, הצדדים הודיעו שאין בדעתם לטעון לפי תיקון 113, ובית המשפט בחן את התיק בהתאם לתיקון 113, וגזר על הנאשם 9 שנים, כב' השופט זילברטל קבע את הדברים הבאים:

"בחינה של תנאי הסדר הטיעון בהתאם לשיקולים נורמטיביים שנועדו ליצור אחדות בענישה עלול להציף קושי כאשר בית המשפט בא להחיל את מלוא השיקולים הנמנים בתיקון 113 על הסדר הטיעון עת מובא ההסדר בפני בית המשפט. אכן, הניסיון להתאים את כלל השיקולים המצויים בתיקון 113 לתנאי הסדר טיעון עשוי לגרום לעיוות מסויים של כוונת הצדדים שעמדה בבסיס הסדר הטיעון. לדוגמא, במצב בו נקבע מתחם עונש בו הרף העליון גבוה מתקרת הענישה המוסכמת בהסדר טיעון, בית המשפט עלול לבחון את השיקולים לקביעת העונש שאינם קשורים לביצוע העבירה מנקודת מוצא שונה מזו שעמדה בבסיס הסדר הטיעון, בה העונש המירבי הראוי בגין העבירות מחמיר יותר. דבר זה עשוי להטות את העונש שנגזר כלפי מעלה, וכך להוביל להחמרה בעונש אותו היה הנאשם רשאי לצפות בעת עריכת הסדר הטיעון. קשיים אלה מתגברים כאשר התביעה נמנעה במכוון מלטעון לגבולות מתחם הענישה.

לבסוף, קביעת רף הענישה בהסדר הטיעון לא נעשתה באקראי. כפי שציין בית המשפט המחוזי, התביעה הסכימה להגביל את טיעוניה לרף האמור לאחר שהביאה בחשבון את מכלול השיקולים הרלבנטיים, ובכללם השיקולים התומכים בגיבוש הסדר הטיעון, ונוכח נתונים אלו ביקשה למצות עם המערער את הדין במסגרת המוסכמת. יתר על כן, יש להניח כי המערער הסכים להסדר הטיעון תוך הערכת סיכונים במסגרת ההגבלה שהתביעה נטלה על עצמה בטיעונים לעונש, כולל התחשבות בנתונים העומדים לזכותו לצורך קביעת העונש בתוך מסגרת זו... על-אף ששיקול זה אינו מכריע, דומה כי עקב החמרה בקביעת הרף הנורמטיבי העליון של העונש מעל לרף שאליו הגבילה עצמה המשיבה, המערער נמצא מקופח במידת מה, ואני רואה לנכון להביא בחשבון את ציפיותיו הסבירות מהסדר הטיעון לצורך הקלה מסוימת בעונש שהוטל עליו".

24. בע"פ 6943/16 **גלקין נ' מדינת ישראל** (28.1.18), במקרה שבו הצדדים הגיעו להסדר טיעון שבין 12 ל-16 שנות מאסר בפועל, ובית-המשפט גזר על הנאשם 15 שנות מאסר בפועל, קבע לאחרונה כב' השופט הנדל את הדברים הבאים:

"הקשר בין תיקון 113 לבין הסדרי טיעון אינו ברור. די לומר כי התיקון אינו מתייחס למצב של הסדר טיעון. צודק בית משפט קמא כי על פי גישה אחת של בית משפט זה, בתיק מעין זה על בית המשפט לקבוע מתחם. בית המשפט המחוזי עשה את המלאכה בהרחבה כמקובל בתיקים שמסתיימים ללא הסדר טיעון עם טווח ענישה מוסכם. עם זאת, אין לשכוח כי ישנן גם גישות אחרות באשר לנדרש מן הערכאה המבררת ביחס לקביעת עונש במסגרת הסדר טיעון הכולל טווח ענישה מוסכם.

לטעמי, אין זה נכון או ראוי - ודאי במקרה כזה - להרחיב בקביעת המתחם. כאמור יש לאבחן בין רכיבי תיקון 113 לבין מידת ההתערבות של בית המשפט בהסדרי טיעון. בית משפט זה בהרכב מורחב קבע את הכללים הרלוונטיים בנדון... זהו המוקד. זאת, במיוחד בתיק מסוג זה, אשר על פני הדברים טווח הענישה המצוי בהסדר הטיעון לא נופל מחוץ למתחם הענישה. הדיון הנדרש אינו נסוב סביב דחיית ההסדר, אלא סביב כימות העונש הסופי בתוך הטווח שנקבע. במקרים כאלה אינני סבור כי יש צורך להרחיב במלאכת קביעת מתחם הענישה. אין צורך להידרש למקרים קשים

יותר בהם בית המשפט שוקל, על פי הלכת פלוני, האם להתערב בהסדר הטיעון".

25. לאור האמור לעיל, סבורני כי בנסיבות המקרה דנן, שבו המאשימה הגבילה את עצמה לרף עליון של 46 חודשי מאסר בפועל, ראוי היה לבחון את הדברים בהתאם למתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין, ובמקביל לקחת בחשבון, בין מכלול השיקולים, אף את הסדר הטיעון שערכו הצדדים.

26. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס כספי, תוך התייחסות הן למתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין, והן למתווה שהציגו הצדדים בהסדר הטיעון.

על החברות הנאשמות בתיק המצורף יש לגזור קנס.

סוף דבר

27. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. **41 חודשי מאסר בפועל**, בניכוי ימי מעצרו מיום 20.6.16 עד 23.6.16.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדרים ביום 27.5.18 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787336, 08-9787377.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר כל עבירה מסוג פשע לפי חוק מע"מ או עבירה לפי חוק איסור הלבנת הון.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שנה מיום שחרורו מן המאסר כל עבירה מסוג עוון לפי חוק מע"מ.

ד. קנס כספי בסך של 30,000 ₪ או 150 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.1.2021. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

ה. חתימה על התחייבות בסך של 100,000 ₪ לפיה יימנע הנאשם במשך שנתיים מיום שחרורו של הנאשם מן המאסר מביצוע כל עבירה מסוג פשע לפי חוק מע"מ או עבירה לפי חוק איסור הלבנת הון. ההתחייבות תיחתם תוך 30 ימים, ואלמלא כן ייאסר הנאשם למשך 30 ימים.

העונש על החברות:

כמו-כן, אני גוזר על כל אחת מהחברות הנאשמות בתיק המצורף, י.א.ע יזמות ו- א. לופט, קנס בסך של 30,000 ₪, לתשלום תוך 30 ימים.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ג אייר תשע"ח, 08 מאי 2018, בנוכחות הצדדים.

עמוד 13

